

දෙමළ ක්‍රියා මූල වර්ගීකරණය හා අතීතකාල ක්‍රියා පද සාධනය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

උඩගලදෙණියේ ධම්මවිමල හිමි!^{*}

¹වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, මානවශාස්ත්‍ර පීඨය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය,
ශ්‍රී ලංකාව

සාරසංකේෂය

සිංහල කථාකරන ජනයා බහුතරයක් වෙසෙන ලංකාව තුළ, දෙමළ මාතෘ භාෂාව කොටගත් පිරිසක්ද දැකගත හැකිය. එමෙන්ම වර්තමාන ලෝකයෙහි ව්‍යාප්ත වී ඇති භාෂා අතර දෙමළ භාෂාවට ප්‍රධාන තැනක් හිමිව ඇති බව දැනට ලෝකයෙහි බහුලව ව්‍යවහාර කෙරෙන භාෂා තිහ අතරට දෙමළ භාෂාව ඇතුළත්ව තිබීමෙන්ද පැහැදිලි වෙයි. පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාව තුළ උද්ගතව තිබූ ජනවාර්ගික අර්බුදය කෙරෙහිද 'භාෂාව නොදැනීම' යන කාරණය ප්‍රධාන සාධකය බවට පත්ව තිබූ බව අමුතුවෙන් සඳහන් කළ යුතු නැත. ඒ කෙසේවුවද වර්තමානයේදී ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිංහල මාතෘ භාෂකයා දෙමළ බසත්, දෙමළ මාතෘ භාෂකයා සිංහල බසත් ඉගෙනීමට පෙළඹී ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේදී සිංහල මාතෘ භාෂකයා දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ ඉගෙනීම සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡාවට ලක් කෙරේ. සිංහල මාතෘ භාෂකයා දෙමළ භාෂාව, දෙවන බස ලෙස ඉගෙනීමට වයස් හේදයකින් තොරව උත්සාහ කරන බව පෙනේ. එය අපේ රටේ අනාගත ජාතික සමගියේ අත්තිවාරම බව සුපැහැදිලිය. දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ භාෂාධ්‍යයනයේදී එය පහසුවෙන් ග්‍රහණය කර ගනු වස් ව්‍යාකරණ ඥානයෙන් ලබාදෙන්නේ නොමද පිටිවහලකි. දෙමළ භාෂාවේ ව්‍යාකරණ අංශ සමූහයකට ප්‍රධාන වන පිණිසාර්ථ ක්‍රියා රූපය ඉතාමත් වැදගත් ක්‍රියාරූපයකි. එයට හේතුව නම් එය දෙමළ භාෂාවේ බොහෝ ක්‍රියාරූප සාධනයට බෙහෙවින්ම උපකාරීවීමයි. එබැවින් මෙම අධ්‍යයනයේදී අරමුණ වන්නේ එම ක්‍රියා රූප සාධනය සිද්ධ වන ආකාරය පැහැදිලි කිරීමයි. එමනිසා මෙහිදී ක්‍රියා මූලයේ රූපීය ලක්ෂණය පදනම් කරගෙන දෙවන භාෂාවක් ලෙස දෙමළ භාෂාව ඉගැන්වීමේදී ක්‍රියා පද භාවිතය, ඉගැන්වීමේ ක්‍රමවේද කෙසේ සකස් කළ යුතුද? යන්න පර්යේෂණ ගැටලුවකි. වර්තමානයේදී අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් මතුව ඇති දහසක් ගැටලුකාරී ස්වභාවයන් හමුවේ දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ හදාරන ශිෂ්‍යයනට එය යම් ආකාරයක ගැටලු සහගත බවක් ඇතිකරවන බව පෙනේ. එම නිසා අහඹු ලෙස තෝරාගත් දෙමළ ක්‍රියා මූල 100ක රූපීය ලක්ෂණ පදනම් කොටගෙන අධ්‍යයන කාර්යයෙහිලා පහසු වන අන්දමට එකී ක්‍රියා මූල වර්ගීකරණය කොට අතීතකාල ක්‍රියා රූප සාධනය කවරාකාරව සිදුකළ යුතුද යන්න මෙහිදී සොයා බැලේ.

මූලාස පද: අතීත කාලයල ක්‍රියාමූලය, දෙමළ භාෂාව, දෙවන බස, පිණිසාර්ථ ක්‍රියා රූපය, සිංහල මාධ්‍යය ශිෂ්‍යයන්

Article info

Article history:

Received 25th February 2023

Received in revised form 30th March 2023

Accepted 29th May 2023

Available online 30th June 2023

ISSN (E-Copy): ISSN 3051-5262

ISSN (Hard copy): ISSN 3051-5602

Doi: <https://doi.org/10.4038/jmtr.v8i1.71>

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0002-5916-4256>

*Corresponding author:

E-mail address: dhammawimala@kln.ac.lk (උඩගලදෙණියේ ධම්මවිමල හිමි)

CC BY-NC-SA © 2023, The Author(s)

හැඳින්වීම

භාෂාව, මානව සත්වයා නෛසර්ගිකව ලැබූ උසස්ම දායාදය බව අවිවාදාත්මක කාරණයකි. මානව සංහතියේ සුසංවර්ධනයෙහිලා භාෂාව ඉටුකරන කාර්යභාරය අන්කිසිවකට සමකළ නොහැකිය. එමනිසා සාමාජික ක්‍රියාවලියේදී අතිශයින්ම වැදගත් වන සාධකය වන්නේ භාෂාවයි. මානව සංස්කෘතියේ තිරසාර පැවැත්මද භාෂාව ලෙස හඳුන්වා දිය හැකි වන්නේ එම නිසාය. සාමාජික ක්‍රියාවලිය පුළුල්වත්ම මානව අවශ්‍යතා වැඩිවීම ස්වාභාවිකය. මානව අවශ්‍යතා වැඩිවීම පදනම්ව මාතෘ භාෂාවට අමතරව දෙවන භාෂාවක අවශ්‍යතාව ඇතිවිය හැකිය. ඒ සමාජයෙන් සමාජය, රටින් රට මුහුණිම සඳහාය. ඒ හරහා මුළු ලොවම වර්තමානය වන විට විශ්ව ගම්මානයක් බවට පත්ව ඇත. මේ හේතුවෙන් සමස්ත ජනවර්ගයාම දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව විවිධ සංස්කෘතීන් හා සංස්පර්ශව (Contact) ක්‍රියා කෙරෙති. සමහරෙක් ස්වකීය පෞද්ගලික අරමුණු පෙරදැරිව ක්‍රියාකරන අතර සමහරෙක් පොදු අවශ්‍යතා මූලිකව ක්‍රියා කෙරෙති (කරුණානිලක, 2006).

ද්‍රාවිඩ භාෂා පවුලට හා තත් භාෂාවන්ට ඇත්තේ දීර්ඝ වූ ඉතිහාසයකි. නූතනයේ ව්‍යවහාර කරනු ලබන භාෂා හා උපභාෂා හැත්තෑවකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් මෙම භාෂා පවුල නියෝජනය කරයි. දෙමළ, මලයාලම්, කණ්ණඩා, තෙලිගු, කුලු හා කොඩිගු වැනි භාෂාවන්ගේ මාතෘ භාෂාව ද්‍රවිඩ භාෂාවයි (කරුණානිලක, 2015). ද්‍රවිඩ, දමිළ, දමිළ, තමිල්, දෙමළ යන විවිධ වචනවලින් මෙම බස හැඳින්වේ. වියතුන්ගේ නිර්වචනයට අනුව දමිළ යන වචනයෙහි තේරුම 'අමාව' හෙවත් 'මිහිර' යන්නයි. තත් දමිළ ශබ්දයාගේ අර්ථය අනුව ඔවුන්ගේ අදහස එසේ වුවද දෙමළ භාෂාව කෙරෙන් මධුර හෝ කරුණරසායන බවක් ජනිත වන්නේ ද යන්න ඇතැමුන්ට ගැටලුවක්ව පවතී (තිලකරත්න, 1990).

ද්‍රවිඩ භාෂාමය ව්‍යවහාර, සංවාද ඇසෙන විට ඉන් රළු, කර්කශ, කඩෝර, අප්‍රසන්න, අමිහිරි ස්වභාවයක් ඇතැයි දෙමළ මාතෘ භාෂකයන් නොවන අයට හැඟෙන කාරණයකි. මුර්ධජ ශබ්දීම බහුල වූ දෙමළ ශබ්දෝච්චාරණ ස්වරූපය පදනම්කොටගෙන එවන් අදහසක් සාමාන්‍ය ලෝකයා තුළ ඇතිවීම බලාපොරොත්තු විය යුත්තකි. දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ යටෝක්ත කඩෝරාර්ථය, අදහස සමාජගතවීම තුළ මෙම භාෂාව පඨන, පාඨන, උද්‍රහණ කාර්යයෙහි බොහෝ දෙනා මන්දෝත්සාහී වීමට හේතුවක් කරගනිති. මෙම භාෂාව මනා ලෙස හැදෑරීමේදී පෙනීයන විශේෂ කරුණ නම් දෙමළ භාෂාව හා සාහිත්‍යය දිව්‍යමය ඕජාවක්, අමාවක්, සුධාවක් හෝ අමාතයක්ව බවයි (ප්‍රංචිභේවා, 2011). දෙමළ භාෂාව මාධ්‍ය කොටගත් සුවිසල් මෙන්ම ඉතා උසස් සාහිත්‍යයක් පවතී. තදනුගත සංස්කෘතිය භාෂාවේ සජීවිකය ඔපමට්ටම් කරන්නකි. භාෂා හා සාහිත්‍යාධ්‍යයනය තුළින් එකී කාරණය තවදුරටත් සාක්ෂාත්කර ගත හැකිය.

දෙමළ භාෂාව, භාෂාවක් ලෙස ලෝක ව්‍යාප්තියට පත්වී තිබීමට අමතරව, ලාංකිකයනට එය වැදගත් වනුයේ අපේ දේශයේ රාජ්‍ය භාෂාවක් වශයෙන් එකී භාෂාව භාවිත කිරීමයි. ජන කොට්ඨාස කිහිපයක් ජීවත්වන ලංකාව තුළ වර්තමානය වනවිට දෙවන භාෂා ඉගැන්වීම හා ඉගෙනගැනීම යන කාරණාද්වය පිළිබඳ පුළුල් සාකච්ඡාවක් ගොඩනැගී ඇති බව පෙනේ. රාජ්‍ය මට්ටමෙන් ඒ සඳහා නොයෙක් අණපණනත් සකස් කෙරෙමින් පවතී. එයම භාෂා ඉගැන්වීම හා ඉගෙනගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවන අතර, දෙවන බසක් ඉගැන්වීම සඳහා නව ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දීමට යුතුසුදුසු ක්‍රියා කළ යුතුව ඇත.

සිංහල මාතෘ භාෂකයා දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ බස හැදෑරීමේදී මුහුණපාන ගැටලු අතර ක්‍රියා පදයෙහි භාවිතය කෙබඳු ආකාර විය යුතුද යන්න යම් තරමක ගැටලු සහගත තත්වයකට පත්ව සිටින බව දැකගත හැකිය. එයට හේතුව සාම්ප්‍රදායික දෙමළ ව්‍යාකරණය තුළ ක්‍රියා පදය ප්‍රබල ක්‍රියා හා දුබල ක්‍රියා යනුවෙන් වර්ගීකරණය කර තිබීමයි. මෙසේ වර්ගීකරණය කිරීමට පදනම් වූ කාරණය ගැන පැහැදිලි විස්තර කිරීමක් දැකගත නොහැකිය. එහෙයින් සිංහල මාතෘ භාෂාව කරගත් භාෂකයා දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ ඉගෙනගැනීමේදී යම් අසීරුතාවකට ලක්වීම ස්වාභාවිකය. කරුණු එසේ වුවද දෙමළ ක්‍රියා පදය ඉගැන්වීම හා එහි භාවිතය කෙරෙහි ව්‍යවහාරික වාග්විද්‍යා සිද්ධාන්තයනට අනුව නව ක්‍රමවේදයක් මෙහිදී සොයාබැලේ.

දෙමළ බස ඉගෙනීමේදී මුහුණපාන භාෂාත්මක ගැටලු

සිංහල හා දෙමළ භාෂා සංස්ථික වශයෙන් වෙනස් වන නිසාම දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ ඉගෙන ගැනීමේදී සිංහල මාතෘ භාෂකයා භාෂාත්මක වශයෙන් ගැටලු රාශියකට මුහුණ දෙයි. ඒ අතර,

- ❖ භාෂා සංස්ථිතිය (Structure of Language) හා
- ❖ භාෂා ද්විරූපතා ලක්ෂණ (Diglossic Features) ප්‍රධාන වෙයි.

වාග්විද්‍යාත්මකව භාෂා සංස්ථිතිය යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ,

- ❖ ශබ්ද පද්ධතිය - Phonetic System
- ❖ ශබ්දිම පද්ධතිය - Phonemic System
- ❖ පදිම පද්ධතිය - Morphological System
- ❖ වාක්‍ය පද්ධතිය - Syntactic System
- ❖ අර්ථ පද්ධතිය - Semantic System (කරුණානිලක, 2006)

ශබ්දිම පද්ධතිය ආශ්‍රිත මතුවන ගැටලු

ලේඛන සිංහල හෝඩිය

ස්වර - Vowels

සිංහල භාෂාවේ ස්වරාක්ෂර 18කි. දෙමළ භාෂාවේ 12කි.
සිංහල ශබ්දිම හෝඩියේ හමුවන ඇ ඇ ස්වර ශබ්දිම දෙමළ ශබ්දිම හෝඩියේ හමු නොවේ.

ව්‍යංජන - Consonants

සිංහල භාෂාවේ ව්‍යංජනාක්ෂර 42 කි. දෙමළ භාෂාවේ ව්‍යංජනාක්ෂර 30කි.
සිංහල ව්‍යංජන ශබ්දිම අතර ක/k/ ච/c/ ට/t/ ත/t/ ප/p/ ග/g/ ජ/j/ ඩ/d/ ද/d/ බ/b/ තනි ශබ්දිම වේ.

පදිම හා වාක්‍ය පද්ධතිය ආශ්‍රිතව මතුවන ගැටලු

දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ භාෂාව ඉගෙන ගන්නා සිංහල මාතෘ භාෂකයා මව් භාෂකයාට පදිම හා වාක්‍ය පද්ධතිය සම්බන්ධයෙන්,

- ❖ විභක්ති හේදය - Case
- ❖ ලිංග හේදය - Gender
- ❖ කාල හේදය - Tenses

යන කොටස් සම්බන්ධයෙන් ගැටලු හඳුනාගත හැකිය.

විභක්ති හේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක්

වගුව 1: විභක්ති හේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක් (ධම්මවිමල, 2019).

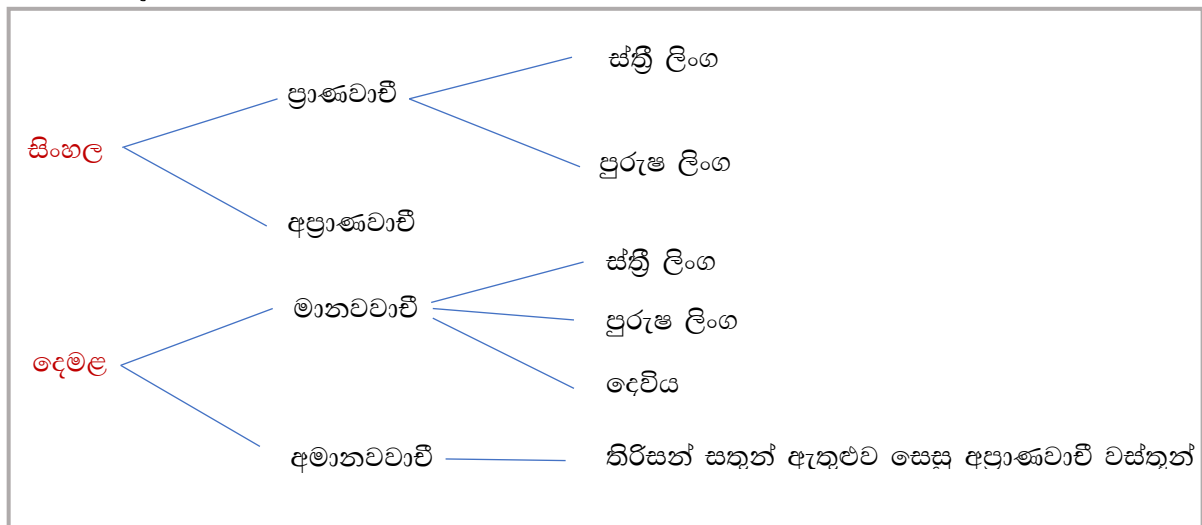
සිංහල	දෙමළ
මම දන්නවා	භනක්කුත් தெரியும்
අම්මා මට බැන්නා	අම්මා භන්නෙ ඉසිනා.
මල්ලිට කන්න කියන්න	තම්පියෙ සාම්පිල් සොල්ලුඟ්කො.
අක්කට ගයන්න පුළුවන්	අක්කාවාලෙ පාල ග්‍රාදියුම්
මල්ලි ගෙදර ගියා	තම්පි වීට්ටුக்குப் போனා.
මේසේ උඩ ටේලිගොන් එක තියෙනවා	මේසෙக்கு මේසෙ රෙලිපොන් ඉරුக்கு.

ලිංග භේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක්

වගුව 2: ලිංග භේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක් (ගෙයර්, 1999)

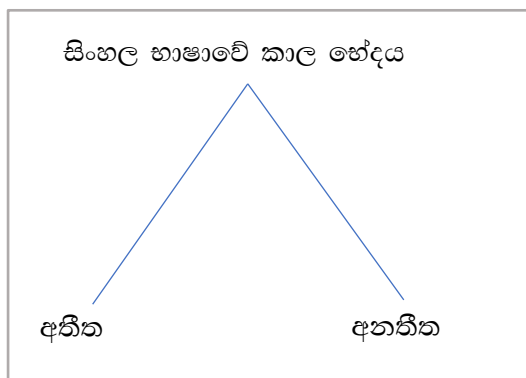
බල්ලා ඉන්නවා	நாய் இருக்கு
පුටුව තියෙනවා	கதிரை இருக்கு
අම්මා ඉන්නවා.	அம்மா இருக்கிறா
අම්මා කනවා.	அம்மா சாப்பிடுறா
බල්ලා කනවා.	நாய் சாப்பிடுது

ලිංග භේදය

රූපය 1. ලිංග භේදය

කාල භේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක්

රූපය 2. කාල භේදය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක්

අනතීත කාලය යටතේ වර්තමාන කාලය සහ අනාගත කාලය සඳහා එකම ප්‍රත්‍යානුබන්ධය භාවිත කෙරේ.

දෙමළ භාෂාවේ කාල භේදය වර්තමාන කාලය, අතීත කාලය හා අනාගත කාලය යනුවෙන් තෙවැන්නක් වේ. ඒ සඳහා වෙන් වෙන් වශයෙන් කාලවාචී ප්‍රත්‍යය භාවිත කෙරේ.

භාෂණය	වර්තමාන කාලය	- මම අද ගමට යනවා.	} අනතීත කාලය
	අනාගත කාලය	- මම හෙට ගමට යනවා.	
	අතීත කාලය	- මම ඊයේ ගමට ගියා.	
ලේඛනය	වර්තමාන කාලය	- මම අද ගමට යමි.	} අනතීත කාලය
	අනාගත කාලය	- මම හෙට ගමට යමි	
	අතීත කාලය	- මම ඊයේ ගියෙමි.	

වගුව 3: කාලවාචී ප්‍රත්‍යය භාවිතය

භාෂණ දෙමළ		ලේඛන දෙමළ
වර්තමාන කාලය	நான் இண்டைக்கு ஊருக்கு போறேன்	நான் இன்று ஊருக்கு போகின்றேன்/ செல்கிறேன்.
අනාගත කාලය	நான் நாளைக்கு ஊருக்கு போவன்.	நான் நாளை ஊருக்கு போவேன்/ செல்வேன்.
අතීත කාලය	நான் நேத்து ஊருக்கு போனேன்.	நான் நேற்று ஊருக்கு போனேன்/ சென்றேன்.

අර්ථ පද්ධතිය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක්

දෙමළ භාෂාවෙන් සෘණිකෘත පද (Borrowings) ලෙස සිංහල භාෂාවට ප්‍රවේශ වූ පද රාශියකි. මෙසේ ප්‍රවේශවීමේදී අර්ථ පරිණාමනා (Semantic Change) සිදුව ඇති බැවින් දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ භාෂාව ඉගෙනගන්නා විද්‍යාර්ථීන්හට අර්ථය සම්බන්ධ ගැටලු මතුවේ (කරුණානිලක, 2006).

වගුව 4: අර්ථ පද්ධතිය සම්බන්ධව මතුවන ගැටලු කිහිපයක්

දෙමළ වචනය	සිංහල අර්ථය	දෙමළ අර්ථය
இடம்	ඉඩම	ස්ථානය
பணிவிடை	පණිවිඩය	උපස්ථානය/ සාක්ෂුව
தடை	දඩය	බාධාව
கட்டை	කපටි	කොට
வண்ணம்	වන්නම	වර්ණය
ஒட்டு	ඔට්ටුව	අලවනවා
அவசரம்	අවසරය	හදිස්සිය
பச்சை	පච්චය (පච්චවඩම් - රතු පාට)	කොළ
சக்கரவட்டம்	ආටෝප සාටෝප සහිත ගැහැනිය	මල්වෙඩි වර්ගයක්
நல்லமலை	උසස් කෙනෙක් පහත් ලෙස...	උස කන්ද

භාෂා ද්විරූපතා හේතුවෙන් මතුවන ගැටලු

භාෂා ද්විරූපතාව වශයෙන් මෙහිදී භාෂණය (Spoken) සහ ලේඛනය (Written) වශයෙන් භාෂා භාවිතයේ පවතින විෂමතා අවධානයට ලක්වේ.

භාෂණ දෙමළ	ලේඛන දෙමළ	සිංහල අර්ථය
තූූූූූූ	තූූූූූූ	නංගි
ආූූූූූූ	ආූූූූූූ	එහෙ
ආූූූූූූ	ආූූූූූූ	එහෙම
සංඛ්‍යාවාචී නාම		
ඉූූූූූූ	ඉූූූූූූ	එක

අනුමු ලෙස තෝරාගත් ලේඛන දෙමළ භාෂාවෙහි එන ක්‍රියා මූල 100ක රූපීය ලක්ෂණ පදනම් කරගෙන මෙම ක්‍රියා මූල වර්ගීකරණය සිදු කර ඇත. ඒ අනුව,

ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල¹ I
 ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල II
 ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල III
 අක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල යනුවෙන් එම වර්ග සතර පෙන්වා දිය හැකිය.

ඒ අනුව එම වර්ගීකරණය එසේ හඳුන්වාදීමට හේතුකාරණා අවධානයට ගැනෙන අතර, ඒ ඒ වර්ගීකරණයන්ට අදාළ වන පරිදි ක්‍රියා මූල 100ක් නිදර්ශන වශයෙන් මෙහිදී දක්වනු ලැබේ.

ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල I

යම්කිසි ක්‍රියා මූලයක් අවසන්ව ඇත්තේ ශ්‍රී හා ඥ යන ස්වරවලින් නම්/ මූල හ්‍රස්වයක් සහිත ෧ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූලයක් නම්/ හ්‍රස්ව ස්වර සහිත ෧ අන්ත අකුරු සතරේ ක්‍රියා මූලයක් නම්/ දීර්ඝ ස්වරයකින් පසුව ඇති ිර අන්ත ක්‍රියා මූලයක් නම්/ අකුරු දෙකට වඩා වැඩි වූ ආ අන්ත ක්‍රියා මූලයක් නම්/ මූල හ්‍රස්වයක් (කෙටි ස්වරයක්) සහිත ආ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූලයක් නම් එවැනි ක්‍රියා මූල ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල I යටතට මෙහිදී ගැනේ.

• ශ්‍රී හා ඥ යන ස්වරවලින් අවසන් වන ක්‍රියා මූල

පාද	(ථ + අ + උ + ශ්‍රී)	ඉගෙනගන්නවා
ලුණි	(උ + ෧ + ශ්‍රී + ශ්‍රී)	නානවා
සුන්ද්‍රී	(ජ + අ + උ + ත් + ශ්‍රී)	මුණගැහෙනවා
ඛාසී	(ඛ + ඔ + ජ + ශ්‍රී)	කියවනවා
සමාම	(ජ + අ + ම් + ඥ)	උයනවා
නිශා	(උ + ශ්‍රී + ශ්‍රී + ඥ)	සිතනවා
කෘත	(උ + අ + ත් + ඥ)	කතාකරනවා
කිඤ්ඤ	(උ + ශ්‍රී + උ + ඥ)	ලැබෙනවා

• මූල හ්‍රස්වයක් සහිත ෧ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූල

අභ්‍ර	(අ + උ + ෧)	කඩනවා
පභ්‍ර	(ථ + අ + උ + ෧)	භාන්සිවෙනවා
දොභ්‍ර	(ත් + ඉ + උ + ෧)	සම්බන්ධ කරනවා
කොභ්‍ර	(උ + ඉ + උ + ෧)	දෙනවා

¹ ක්‍රියා රූප සාධනයේදී ක්‍රමික බවින් යුක්ත ක්‍රියා පද ක්‍රමවත් යන්නෙන් මෙහිදී හඳුන්වා දෙනු ලබන අතර, අක්‍රමවත් යන්නෙන් එසේ ක්‍රමික බවින් තොරවූ ක්‍රියා පද හැඳින්වේ.

• **භුස්ව ස්වර සහිත උ අන්ත අකුරු සහරේ ක්‍රියා මූල**

කඳුකඳු	(ක් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	නොපැහැදිලි ලෙස කතාකරනවා
කිසිකිසි	(ක් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	රහසින් කියනවා
සිඳුසිඳු	(ඡ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	රචනවා
පිසුපිසු	(ථ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	ඇලෙනවා

• **දීර්ඝ ස්වරයකින් පසුව ඇති ඊ අන්ත ක්‍රියා මූල**

ජෝර්	(ඡ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u>)	එකතුවෙනවා/ බැඳෙනවා
පාර්	(ථ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u>)	බලනවා
ආර්	(ආ + <u>උ</u>)	ආකර්ෂණය වෙනවා
වෝර්	(ව් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u>)	දාඩිය දානවා

• **අකුරු දෙකට වඩා වූ ආ අන්ත ක්‍රියා මූල**

කරකර	(කර් + <u>උ</u>)	මිලකරනවා
සරසර	(සර් + <u>උ</u>)	සරසරගානවා
තළතළ	(තළ් + <u>උ</u>)	දිලිසෙනවා
පළපළ	(පළ් + <u>උ</u>)	ඉක්මන්වෙනවා

• **මූල භුස්වයක් (කෙටි ස්වරයක්) සහිත ආ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූල**

තිආ	(ත් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u>)	විවාහකරනවා
මආ	(ම් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u>)	අමතක කරනවා
ඛආ	(ඛ් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u>)	ඇවිදිනවා
භආ	(භ් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u>)	ඉගිලෙනවා

ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල II

යම්කිසි ක්‍රියාමූලයක් ...ඔඳු සහ ...පඳු වලින් අවසන්ව ඇති තිබේ නම් එවැනි ක්‍රියා මූල ක්‍රමවත් ක්‍රියා පද - ii ලෙස මෙහිදී හැඳින්වේ.

• **ක්‍රියාමූලය ...ඔඳු සහ ...පඳු වලින් අවසන්ව ඇති ක්‍රියාපද**

ඔඳු	(ඔඳු)	තබනවා
සාථ්ථඳු	(ඡ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	කනවා
සාථ්ථඳු	(ක් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	අඩගහනවා
වෙළඳ්ඳු	(ව් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	සූදානම්වෙනවා
මුත්තඳු	(ම් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	සිඹිනවා
අඟ්ඳු	(අ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	අයකරනවා
පඤ්ඳු	(ථ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	බෙදනවා
පඤ්ඳු	(ථ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	වගාකරනවා
සිඟ්ඳු	(ඡ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	සිරගත කරනවා
මතිථ්ඳු	(ම් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	තක්සේරුකරනවා
ඉථ්ඳු	(ඉ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u>)	සමානකරනවා
නිඟ්ඳු	(ඛ් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	බරකිරනවා
අඡ්ඳු	(අ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u>)	අවිචුග්‍රහණය
පොඳු	(ථ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u>)	යුද්ධකරනවා
ආඟ්ඳු	(ආ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u>)	අණදෙනවා/ දිවුරනවා
ආඟ්ඳු	(ආ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u>)	පොරොන්දු
සන්ධ්‍යඳු	(ඡ + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	කඩකරනවා
කඤ්ඳු	(ක් + <u>උ</u> + <u>ඌ</u> + <u>ඍ</u> + <u>ඎ</u> + <u>ඏ</u> + <u>ඐ</u> + <u>එ</u>)	ගහගන්නවා
		අමාරුවෙනවා

පයට	(ප් + ය + ප් + ප්)	බියවෙනවා
කුණට	(ක් + උ + ණ් + අ + ප් + ප්)	සුවවෙනවා
පාට	(ප් + ඔ + ඌ + උ + ප්)	මහත්සිවෙනවා
සෙය	(ස් + ආ + ය් + අ + ප් + ප්)	සිදුවෙනවා
බෙරට	(බ් + ආ + ඌ + ක් + අ + ප් + ප්)	ලැජ්ජාවෙනවා
තේවට	(ත් + ආ + ව් + ඝ් + ප් + ප්)	අවශ්‍යවෙනවා
අකට	(අ + ක් + අ + ප් + ප්)	අඩංගුවෙනවා
අවසරට	(අ + ව් + අ + ජ් + අ + ප් + ප්)	ඉක්මනුවෙනවා

කුමට කියා III

- 2 අන් කියාපද (මුල භූමියක් සහිත 2 අන් අකුරු දෙකේ කියාපද හා කුමට අංක ii දී හමු වූ කියා මුල හැර)

අනුප්	(අ + ණ් + උ + ප් + ප් + උ)	යවනවා
තිරුප්	(ත් + ඔ + ආ + උ + ම් + උ)	හැරෙනවා
කාට	(ක් + ඔ + ඌ + ඌ + උ)	පෙන්වනවා
ඔ	(ඔ + ඌ + උ)	නවනවා
ඔ	(ඔ + ඌ + උ)	දුවනවා
තේ	(ත් + ආ + ඌ + උ)	සොයනවා
පා	(ප් + ඔ + ඌ + උ)	ගයනවා
උතු	(උ + ත් + ව් + උ)	උදව් කරනවා
පමු	(ප් + අ + ම් + අ + ක් + උ)	පුහුණු වෙනවා/ පුරුදු වෙනවා
කමු	(ක් + අ + ම් + උ + ව් + උ)	සෝදනවා
කුමු	(ක් + උ + ම් + අ + ප් + උ)	කැමැත්ත
විස	(ව් + ආ + ජ් + උ)	විසිකරනවා
තමු	(ත් + අ + ත් + ක් + උ)	තමන් කරනවා/ තමන්ගේ
පුට	(ප් + ණ් + ඌ + ඌ + උ)	අගල දානවා/පුටු වෙනවා
පේ	(ප් + ආ + ජ් + උ)	කපා කරනවා
මේ	(ම් + ආ + ප් + උ)	උල්ලංගනය කරනවා
ආණ්ණ	(ආ + ණ් + ණ් + උ)	ගණන් කරනවා
තණ්ණ	(ත් + අ + ණ් + ණ් + උ)	තල්ලු කරනවා
ණණ්ණ	(ණ + ප් + ප් + උ)	වක් කරනවා
තාකු	(ත් + ණ් + ක් + ක් + උ)	මසවනවා
වාමුත්ත	(ව් + ඔ + ම් + ත් + ත් + උ)	ආශීර්වාද කරනවා
ආ	(ආ + ප් + උ)	නඟිනවා
ආ	(ආ + ම් + උ + ත් + උ)	ලියනවා
මුණ්ණ	(ම් + උ + ණ් + ණ් + ආ + ප් + උ)	දියුණුවෙනවා

අකුමට කියා පද

- ඉහත කුම කුමට අයත් නොවන කියා පද

වා	එනවා
පො	යනවා
තා	දෙනවා
ඔ	ඉන්නවා
විල්	විකුණනවා
තිල්	නැවතී ඉන්නවා
කේ	අසනවා/ඉල්ලනවා
සෙය	කරනවා

සෙල්(ලු)	යනවා
සොල්(ලු)	කියනවා
විඳු	වැටෙනවා
අඳු	අඬනවා
උඳු	හානවා
ඛු	සිටිනවා
ඝු	වෙඩි තියනවා
කාණ්	දකිනවා
තඤ්ඤ	බඩගානවා
ඉකුඤ්ඤ	නින්දා කරනවා
පිරිඤ්ඤ	පෙරළෙනවා
තින්(නු)	කනවා
භන්(නු)	කියනවා
භු	වෙනවා
භූ	රිදෙනවා
භා	මැරෙනවා

අතීත කාල ක්‍රියාමූල සාධනය

දෙමළ භාෂාවෙහි අතීත කාලය හඟවන විභජක සර්ගද දෑකගත හැකිය. ත්ත් /ත්ත් /උඋ /ඉඉ /භ්භ් /ත්ත් /භ්භ් /භ් /ත්ත් /ත්ත් යනු එම අතීත කාලය හඟවන විභජක සර්ග කිහිපයකි. මෙහිදී ඒ ඒ වර්ගීකරණයට අදාළව අතීත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගන්නා අයුරු මෙහිදී විමසා බැලේ.

ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල I

මෙම වර්ගීකරණයට අදාළ ක්‍රියාමූලයක අතීත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමූලයට ත්තු හා ත්තු² යන විභජක සර්ගය එකතු කෙරේ.

වගුව 6: ඉ හා ඉ යන ස්වරවලින් අවසන් වන ක්‍රියා මූල

ඉ හා ඉ යන ස්වරවලින් අවසන් වන ක්‍රියා මූල		
පාද	ත්ත්	පාදත්ත්- ඉගෙනගති(මි)
ඉභි		ඉභිත්ත්- නැවෙ(මි)
සත්ති		සත්තිත්ත්- මුණගැසුණෙ(මි)
වාසි		වාසිත්ත්- කියෙව්වෙ(මි)
සමය		සමයත්ත්- ඉව්වෙ(මි)
නිභය		නිභයත්ත්- සිතුවෙ(මි)
කතෙ		කතෙත්ත්- කතාකළෙ(මි)
කිඳ		කිඳත්ත්- ලැබුවෙ(මි)

වගුව 7: මූල ප්‍රස්ථයක් සහිත උ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූල

මූල ප්‍රස්ථයක් සහිත උ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූල		
අභු	ත්ත්	අභුත්ත්- කැඩුවෙ(මි)
පභු		පභුත්ත්- හාන්සිවුවෙ(මි)
තොභු		තොභුත්ත්- සම්බන්ධ කළෙ(මි)
කොභු		කොභුත්ත්- දුන්නෙ(මි)

² අධ්‍යයන කාර්යාවලියෙහි පහසුව සලකා මෙහිදී ත්තු > ත්ත් කියාද ත්තු > ත්ත් කියාද භාවිත කෙරේ.

වගුව 8: හුස්ව ස්වර සහිත උ අන්ත අකුරු සතරේ ක්‍රියා මූල

හුස්ව ස්වර සහිත උ අන්ත අකුරු සතරේ ක්‍රියා මූල		
කඟකඟ	ත්	කඟකඟත්- නොපැහැදිලි ලෙස කතාකළේ(මි)
කිකකික		කිකකිකත්- රහසින් කියෙව්වේ(මි)
සිඟසිඟ		සිඟසිඟත්- රැව්වේ(මි)
පිසපිස		පිසපිසත්- ඇළුණේ(මි)

වගුව 9: දීර්ඝ ස්වරයකින් පසුව ඇති ඊ අන්ත ක්‍රියා මූල

දීර්ඝ ස්වරයකින් පසුව ඇති ඊ අන්ත ක්‍රියා මූල		
ඡෝ	ත්	ඡෝත්- එකතුවුණේ(මි)/ බැඳුණේ(මි)
පාර්		පාර්ත්- බැඳුවේ(මි)
ආ		ආත්- ආකර්ෂණය වුණේ(මි)
වෝ		වෝත්- දාඩිය දැමීමේ(මි)

වගුව 10: අකුරු දෙකට වඩා වූ අ අන්ත ක්‍රියා මූල

අකුරු දෙකට වඩා වූ අ අන්ත ක්‍රියා මූල		
කරකර	ත්	කරකරත්- මිලකළේ(මි)
ඡරඡර		ඡරඡරත්- සරසරගුවේ(මි)
තළතළ		තළතළත්- දිලිසුණේ(මි)
පළපළ		පළපළත්- ඉක්මන්වුණේ(මි)

වගුව 11: මූල හුස්වයක් (කෙටි ස්වරයක්) සහිත අ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූල

මූල හුස්වයක් (කෙටි ස්වරයක්) සහිත අ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූල		
තිර	ත්	තිරත්- විවාහකළේ(මි)
මර		මරත්- අමතක කළේ(මි)
ඛර		ඛරත්- ඇවිද්දේ(මි)
පර		පරත්- ඉහිලුණේ(මි)

ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල II

මෙම වර්ගීකරණයට අදාළ ක්‍රියාමූලයක අතීත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමූලයෙහි අග ඇති ඊ වෙනුවට උ³ යන විභජක සර්ගය ආගමය කෙරේ.

³ අධ්‍යයන කාර්යාවලියෙහි පහසුව සලකා මෙහිදී උ³ > උ ට කියා භාවිත කෙරේ.

වගුව 12: ක්‍රියාමූලය ...இடு සහ ...படு වලින් අවසන්ව ඇති ක්‍රියා මූල

ක්‍රියාමූලය ...இடு සහ ...படு වලින් අවසන්ව ඇති ක්‍රියා මූල		
සාப்பිடு	සාப்பිට්ට-	කැවෙ(මි)
කූப்பිடு	කූப்பිට්ට-	අඬගැසුවෙ(මි)
වෙළිඬිකිටු	වෙළිඬිකිට්ට-	සූදානම්වුණෙ(මි)
முத்தமிடு	முத்தமிට්ට-	සිම්බෙ(මි)
அறவிடு	அறவிට්ට-	අයකළෙ(මි)
பங்கிடு	பங்கிට්ට-	බෙදුවෙ(මි)
பயிரிடு	பயிரிට්ට-	වගාකළෙ(මි)
சிறையிடு	சிறையிට්ට-	සිරගත කළෙ(මි)
மதிப்பிடு	மதிப்பிට්ට-	තක්සේරුකළෙ(මි)
ஒப்பிடு	ஒப்பிට්ට-	සමානකළෙ(මි)
நிறையிடு	நிறையிට්ට-	බරකිරුවෙ(මි)
அச்சிடு	அச்சிට්ට-	අවිචුගැසුවෙ(මි)
போரிடு	போரிට්ට-	යුද්ධකළෙ(මි)
ஆணையிடு	ஆணையிට්ට-	අණදුන්නෙ(මි)/දිවුරුවෙ(මි)
ஆணைவிடு	ஆணைவிට්ට-	පොරොන්දු කඩකළෙ(මි)
சண்டையிடு	சண்டையிට්ට-	ගහගන්නෙ(මි)
கஷ்டப்படு	கஷ்டப்பட்டு-	අමාරුවුණෙ(මි)
பயப்படு	பயப்பட்டு-	බයවුණෙ(මි)
குணப்படு	குணப்பட்டு-	සුවවුණෙ(මි)
பாடுபடு	பாடுபட்டு-	මහන්සිවුණෙ(මි)
செயற்படு	செயற்பட்டு-	සිදුවුණෙ(මි)
வெட்கப்படு	வெட்கப்பட்டு-	ලැජ්ජාවුණෙ(මි)
தேவைப்படு	தேவைப்பட்டு-	අවශ්‍යවුණෙ(මි)
அகப்படு	அகப்பட்டு-	අඩංගුවුණෙ(මි)
அவசரப்படு	அவசரப்பட்டு-	ඉක්මන්වුණෙ(මි)

ක්‍රමවත් ක්‍රියාමූල III

මෙම වර්ගීකරණයට අදාළ ක්‍රියාමූලයක අතීත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමූලයෙහි අග ඇති ෧ වෙනුවට இன் යන විභජක සර්ගය ආගමය කෙරේ.

වගුව 13: ෧ අන්ත ක්‍රියාපද (මූල භුස්වයක් සහිත ෧ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියාපද හා ක්‍රමවත් අංක ii දී හමු වූ ක්‍රියා මූල හැර)

෧ අන්ත ක්‍රියාපද (මූල භුස්වයක් සහිත ෧ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියාපද හා ක්‍රමවත් අංක ii දී හමු වූ ක්‍රියා මූල හැර)		
அனுப்பு	அனுப்பின்-	යැව්වෙ(මි) එව්වෙ(මි)
திரும்பு	திரும்பின்-	හැරුණෙ(මි)
காட்டு	காட்டின்-	පෙන්වුවෙ(මි)
ஆடு	ஆடின்-	නැටුවෙ(මි)
ஒடு	ஒடின்-	දිව්වෙ(මි)
தேடு	தேடின்-	සෙව්වෙ(මි)
பாடு	பாடின்-	ගැයුවෙ(මි)
உதவு	உதவின-	උදව් කළෙ(මි)

2. අන්ත ක්‍රියාපද (මූල භස්වයක් සහිත 2. අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියාපද හා ක්‍රමවත් අංක ii දී හමු වූ ක්‍රියා මූල හැර)			
පාමුක	2	පාමුකින්-	පුහුණු වුණෙ(ම්)/ පුරුදු වුණෙ(ම්)
කඹුචු	இன்	කඹුවිණ්-	සේදුවෙ(ම්)
කුමුභු		කුමුභිණ්-	කැගුසුවෙ(ම්)
විසු		විසිණ්-	විසිකළෙ(ම්)
තභුකු		තභුකිණ්-	තතර කළෙ(ම්)/ තැවතුණෙ(ම්)
පුඳු	இன்	පුඳුණ්-	අගුල දැමුවෙ(ම්)/ පුට්ටු වුණෙ(ම්)
පෙසු		පෙසිණ්-	කථා කළෙ(ම්)
මිභු		මිභිණ්-	උල්ලංගනය කළෙ(ම්)
භණ්ණු		භණ්ණිණ්-	ගණන් කළෙ(ම්)
තභ්භු		තභ්භිණ්-	තල්ලු කළෙ(ම්)
භුහ්භු		භුහ්භිණ්-	වක් කළෙ(ම්)
තූභ්භු		තූභ්භිණ්-	එසෙව්වෙ(ම්)
වාභ්භු		වාභ්භිණ්-	ආශීර්වාද කළෙ(ම්)
භුහු		භුහිණ්-	නැංගෙ(ම්)
භුහු		භුහිණ්-	ලිව්වෙ(ම්)
මුහ්ණු		මුහ්ණිණ්-	දියුණුවුණෙ(ම්)

අක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල

අක්‍රමවත් ක්‍රියා මූලයන්හි අතීත කාල ක්‍රියාමූලය මතකයේ තබාගැනීමට උපදෙස් දීම ඉගැන්වීමේ කාර්යය පහසු කෙරේ.

වගුව 14: ත්ත් /ත්ත් /ඳ්ඳ් /இன் /ன்ற / ත්ත් /න්න /න් /ற்ற /த்

ත්ත් /ත්ත් /ඳ්ඳ් /இன் /ன்ற / ත්ත් /න්න /න් /ற்ற /த்		
වා/	වත්ත්-	පැමිණියෙ(ම්)
වභු		
ථො	ථොන්න-	ආවෙ(ම්)
තා	තත්ත්-	දුන්නෙ(ම්)
විඳු	විඳ්ඳ්-	හැරියෙ(ම්)
ඔභු	ඔභුත්ත්-	සිටියෙ(ම්)
විල්	විභ්භ්-	විකුණුවෙ(ම්)
තිල්	තිභ්භ්-	නැවතී සිටියෙ(ම්)
කේභ්	කේඳ්ඳ්-	ඇසුවෙ(ම්)/ඉල්ලුවෙ(ම්)
සෙය්	සෙය්ත්-	කළෙ(ම්)
සෙල්(භු)	සෙන්න-	ගියෙ(ම්)
සොල්(භු)	සොන්න-	කීවෙ(ම්)
විභු	විභුත්ත්-	වැටුණෙ(ම්)

අ(ඉ)	අ(ඉ)ත්-	අඬගැසුවෙ(මි)
උ(ඉ)	උ(ඉ)ත්-	හැවෙ(මි)
ඊ(ඉ)	ඊ(ඉ)ත්-	සිටුවෙ(මි)
උ(ඉ)	උ(ඉ)ත්-	වෙඩි තිබ්බෙ(මි)
කාණ්	කණ්-	දැක්කෙ(මි)
තවු	තවුත්-	බඩගැවෙ(මි)
ඉකු	ඉකුත්-	නින්දා කළෙ(මි)
පිරි	පිරිත්-	පෙරළුවෙ(මි)
තින්(නු)	තින්-	කැවෙ(මි)
ගන්(නු)	ගන්-	කියෙව්වෙ(මි)
ඉ(ඉ)	ඉ(ඉ)ත්-	වුණෙ(මි)
ඉ(ඉ)	ඉ(ඉ)ත්-	රිදුණෙ(මි)
සා	සෙත්	මැරුණෙ(මි)

නිගමනය

ක්‍රියා මූලයක අන්තය හා වර්ගීකරණය හඳුනාගැනීම

සිංහල මාතෘ භාෂකයා දෙවන බසක් ලෙස දෙමළ බස හැදෑරීමේදී ක්‍රියා පදය සම්බන්ධයෙන් මතුවන ගැටලු, ප්‍රධාන වශයෙන් ක්‍රියා මූලයක ඒ ඒ ක්‍රියා ප්‍රවර්ගයන් නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියා මූලයේ රූපීය ලක්ෂණය කෙරෙහි මූලික අවධානය යොමු කිරීම අගතේය. ඒ අනුව ක්‍රියා මූලයේ අන්තය ස්වරාන්තද නැතහොත් හලන්තද යන කාරණය අවබෝධ කරගැනීමට සමත් විය යුතුය. යම් ක්‍රියා මූලයක් ස්වරාන්ත ලෙස හඳුනාගනු ලැබුවද පසුව එහි අවසානයෙහි ඇත්තේ කුමන ස්වරයක්ද යන වගද අවබෝධ කරගෙන ඒ ඒ ස්වරාන්ත අනුව වෙන්කොට හඳුනා ගැනීමේ ශක්‍යතාව පළමුව තිබිය යුතුය. උදාහරණ වශයෙන් ගත් කල පාද /කෂේත් /තිරු /ඉරු /සාප්පිරු /කව්‍යාලාප්පිරු /ඉරු /පාර් /සෙල් /විල් යන ක්‍රියා මූලයන් ස්වරාන්තද නැතහොත් හලන්තද යන්න හඳුනාගැනීමේ හැකියාව මෙහිදී වේ.

පාද	(ථ + අ + උ + ඉ)
කෂේත්	(උ + අ + ත් + ඉ)
තිරු	(ත් + ඉ + ත් + අ)
කව්‍යාලාප්පිරු	(උ + අ + ව් + අ + ල් + ඉ + ථ + ථ + අ + උ + උ)
ඉරු	(ඉ + උ + උ)
පාර්	(ථ + ඉ + ත්)
සෙල්	(ඊ + අ + ල්)
විල්	(ව් + ඉ + ල්)

යන ක්‍රියා මූලයන් පිළිවෙළින් ස්වරාන්ත බවත් එහිදුරු ඉ කාරාන්ත, අ කාරාන්ත, උ කාරාන්ත සහ හලන්ත බවත් පැහැදිලිව අවබෝධ කරගත හැකි වනුයේ රූපීය ලක්ෂණය පදනම්කරගෙනය. පසුව එම ලක්ෂණය ප්‍රධානව වෙනත් කාරණා ඊට එක්කොට සාදාගැනීමට හැකියාව පවතී. උ අන්තව අකුරු දෙකේ, උ අක්ෂරයට මුලින් කෙටි ස්වරයක් සහිත යන්න එයට උදාහරණයකි. ඉන් අනතුරුව ඒ ඒ ක්‍රියා ප්‍රවර්ගයන් නිර්මාණය කරගැනීමේදී යෙදෙන ප්‍රත්‍යයන්හි සමානතා සලකා බලා, සමාන ලක්ෂණයන්ගෙන් සමන්විත වූ ක්‍රියා මූලයන් මෙහිදී වර්ගීකරණයකට ලක් කර ඇත. ඒ අනුව,

යම්කිසි ක්‍රියා මූලයක් අවසන්ව ඇත්තේ ශ්‍රී හා ඥාන ස්වරූපින් නම්/ මූල ප්‍රස්ථයක් සහිත 2_ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූලයක් නම්/ ප්‍රස්ථ ස්වරූප සහිත 2_ අන්ත අකුරු සතරේ ක්‍රියා මූලයක් නම්/ දීර්ඝ ස්වරයකින් පසුව ඇති 3_ අන්ත ක්‍රියා මූලයක් නම්/ අකුරු දෙකට වඩා වැඩි වූ 4_ අන්ත ක්‍රියා මූලයක් නම්/ මූල ප්‍රස්ථයක් (කෙටි ස්වරයක්) සහිත 4_ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියා මූලයක් නම් එවැනි ක්‍රියා මූල ක්‍රමවත් ක්‍රියා මූල I යටතට මෙහිදී ගත හැකිය.

යම්කිසි ක්‍රියාමූලයක් ...ශ්‍රී සහ ...උ වලින් අවසන්ව ඇති තිබේ නම් එවැනි ක්‍රියා මූල ක්‍රමවත් ක්‍රියා පද - II ලෙස මෙහිදී හැඳින්වේ.

2_ අන්ත ක්‍රියාපද (මූල ප්‍රස්ථයක් සහිත 2_ අන්ත අකුරු දෙකේ ක්‍රියාපද හා ක්‍රමවත් අංක ii දී හමු වූ ක්‍රියා මූල හැර)

ලෙස මෙහිදී ක්‍රියා මූලයක යම් වර්ගීකරණයක් පෙන්වාදිය හැකිය. පෙන්වාදිය හඳුනාගත හැකිය. ඉහත ක්‍රම තුනටම අයත් නොවන ක්‍රියා මූල ලෙස වෙනදා වර්ගීකරණයක් පෙන්වා දෙනු ලබන අතර එය ක්‍රියා රූපයන් නිර්මාණය කරගැනීමේදී සිදුවන යම් යම් වෙනස්කම් සලකා සිදුකර ඇත. එය ශිෂ්‍යයා විසින් අනිවාර්යයෙන්ම මතකයේ රඳවාගත යුතුය යන්න මෙහිදී කිව යුතුය. යුක්තකය යන අවධාරණය කර ඇත.

ක්‍රමවත් අංක Iහි අතීත කාල ක්‍රියා රූපය නිර්මාණය කරගැනීම

මෙම වර්ගීකරණයට අදාළ ක්‍රියාමූලයක අතීත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමූලයට ත්‍රූ හා ත්‍රූ⁴ යන විභජක ස්වරූප එකතු කිරීමෙන් සාදාගත හැකිය. මෙහිදී 4_ අන්ත ක්‍රියා මූලයට ත්‍රූ ප්‍රත්‍යය එකතු කරන අතර, සෙසු සියල්ලට ත්‍රූ ප්‍රත්‍යය එකතු කිරීමෙන් අතීත කාල ක්‍රියා මූලය නිර්මාණය කරගත හැකිය.

ක්‍රමවත් අංක IIහි අතීත කාල ක්‍රියා රූපය නිර්මාණය කරගැනීම

මෙම වර්ගීකරණයට අදාළ ක්‍රියාමූලයක අතීත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමූලයෙහි අග ඇති ශ්‍රී වෙනුවට උ⁵ යන විභජක ස්වරූප ආගමය කිරීමෙන් සාදාගත හැකිය.

ක්‍රමවත් අංක IIIහි අතීත කාල ක්‍රියා රූපය නිර්මාණය කරගැනීම

මෙම වර්ගීකරණයට අදාළ ක්‍රියාමූලයක අතීත කාල ක්‍රියාමූලය නිර්මාණය කරගැනීමේදී ක්‍රියාමූලයෙහි අග ඇති 2_ වෙනුවට ශ්‍රී යන විභජක ස්වරූප ආගමය කිරීමෙන් සාදාගත හැකිය.

අක්‍රමවත් ක්‍රියා මූලයන්හි අතීත කාල ක්‍රියා රූපය නිර්මාණය කරගැනීම

මෙහිදී අක්‍රමවත් ක්‍රියා මූලයන්හි අතීත කාල ක්‍රියාමූලය මතකයේ තබාගැනීම සෙසු කාල දෙකටම වඩා වැදගත් බව කිව යුතුය. එහෙත් අක්‍රමවත් ක්‍රියා මූලයන්හි පිණිසාර්ථයෙහි ස්වභාවය පදනම් කොටගෙන අනාගත කාලය හා වර්තමාන කාලය මෙන්ම අතීත කාල ක්‍රියා මූලය නිර්මාණය කරගත හැකි බව පර්යේෂකයාගේ නිමමනයයි.

මෙහිදී මෙම වර්ගීකරණයට අක්‍රමවත් යන වචනය එනමින් භාවිත කිරීමේ යම් ගැටලුවක් යමෙකුට ඇතිවීම ස්වාභාවිකය. මෙයට මෙම නාමය ව්‍යවහාර කරනුයේ හුදෙක් දෙමළ බසට ආධුනිකයන්ගේ පහසුව

⁴ අධ්‍යයන කාර්යාවලියෙහි පහසුව සලකා මෙහිදී ත්‍රූ > ත්‍රූ කියාද ත්‍රූ > ත්‍රූ කියාද භාවිත කෙරේ.

⁵ අධ්‍යයන කාර්යාවලියෙහි පහසුව සලකා මෙහිදී උ > උ කියා භාවිත කෙරේ.

සලකාගෙනය. එමෙන්ම මෙකී නාමයන් සමග ආධුනිකයෙකුට මෙම වර්ගීකරණය සම්බන්ධයෙන් පෙර වර්ගීකරණයන්ට වඩා වැඩි අවධානයක් යොමුකරවීමේ අදහසින් භාවිත කරන බව සැලකිය යුතුය.

මෙහිදී අක්‍රමවත් ක්‍රියා මූලයන්හි වුවද පිණිසාර්ථ රූපය පිළිබඳව නිවැරදි අවබෝධය තුළින් කාලත්‍රය නිර්මාණය කරගැනීමේ අවස්ථාව තිබේ. එහෙත් ක්‍රියා මූල කිහිපයක පමණක් යම් වෙනස්කම් කිහිපයක් දක්නට ලැබේ. එම වෙනස්කම් කිහිපය කෙරෙහි පමණක් වැඩි අවධානයක් යොමුකර සෙස්ස පහසුවෙන් මතකයේ රඳවා ගත හැකි බව මෙහිදී කිවයුතුය. භාෂා භාවිතය සම්බන්ධයෙන් ඇති පළපුරුද්ද මෙම වර්ගීකරණය සම්බන්ධයෙන් බලපාන බවද කිවයුතුය.

මූලාශ්‍රය නාමාවලිය

කරුණාතිලක, ඩබ්ලිව්. එස්.(2006), *භාෂා සමීක්‍ෂා*, කොළඹ 10, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ
 කරුණාතිලක, ඩබ්ලිව්. එස්.(2015), *සිංහල භාෂා ව්‍යාකරණය*, ගුණසේන
 ගෙයර්, ජේම්ස්. ඩබ්ලිව්. සුසින්දිරාජා, එස්., කරුණාතිලක. ඩබ්. එස්., (1999), *ව්‍යවහාර දෙමළ භාෂා ප්‍රවේශය*,
 (නාගිත, කදුරුගමුවේ, (පර්:), කැලණිය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
 ධම්මවිමල හිමි, උඩගලදෙණියේ, (2017), *දෙමළ විභක්ති* (දෙවන සංස්කරණය), විද්‍යාලංකාර ප්‍රකාශන
 පුංචිහේවා, එස්. ජී. (2011), *භාෂාව සහ මනුෂ්‍යත්වය*, විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය
 කරුණාතිලක, ඩබ්ලිව්. එස්.(2006), *දෙමළ - සිංහල අකාරාදිය*, කොළඹ 10, ඇස්.ගොඩගේ සහෝදරයෝ
 තිලකරත්න, මිණිවත්. පී, සහ ජිනසේන, බී. එන්. (1990), *දමිළ සාහිත්‍යය, විශ්ව සාහිත්‍යය*, සංස්කෘතික කටයුතු
 පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව